

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ แสดงว่าข้อมูลการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาของคนตาบอดนั้นสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ประโยคที่พูดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) ซึ่งเป็นประโยคบอกเล่า และประโยคที่พูดถึงเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง (irrealis) ซึ่งเป็นประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ในกลุ่มแรก ซึ่งเป็นข้อมูลประโยคที่พูดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) นั้นปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เป็นการที่ใช้คำกริยาที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยทางภาษา และปัจจัยทางกายภาพของสิ่งที่อ้างอิง

ปัจจัยทางภาษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนตาบอดต้องใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาโดยไม่มีทางเลือกอื่นๆ ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นปัจจัยย่อยได้ 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยแรก ปัจจัยทางวากยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่อธิบายการใช้รูปกริยารับรู้ด้วยตาที่ไม่ได้ทำหน้าที่กริยาหลัก ได้แก่ คำช่วยหน้ากริยา และคำหลังกริยา ส่วนปัจจัยที่สอง ปัจจัยการเป็นวลิตายตัว เป็นปัจจัยที่อธิบายการใช้จำนวนซึ่งเป็นการใช้คำกริยาที่ไม่ได้หมายถึง บอกรับรู้ด้วยตาโดยตรง ได้แก่ การใช้จำนวน ก่อน ออก เห็นมา...

ปัจจัยทางกายภาพของสิ่งที่อ้างอิง ปัจจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ปัจจัยย่อย ปัจจัยแรก เป็นปัจจัยทางกายภาพของสิ่งที่อ้างอิงที่เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ สิ่งที่มีลักษณะทางกายภาพที่เป็นสิ่งที่รับรู้ด้วยการจับต้องไม่ได้ แต่จะต้องรับรู้ด้วยตา เช่น ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ หรือสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหว เช่น การเดิน การเคลื่อนไหวของคน ปัจจัยที่สอง เป็นปัจจัยทางกายภาพของสิ่งที่อ้างอิงที่เป็นสิ่งที่จับต้องได้ แต่คนตาบอดไม่มีโอกาสเข้าไปรับรู้ด้วยการจับต้อง ดังนั้นพวกเขาจึงไม่ได้เลือกใช้คำกริยารับรู้ด้วยตา เหมือนที่พวกเขาได้ยินคนอื่นๆ ใช้กัน

ส่วนข้อมูลกลุ่มที่เป็น ประโยคที่พูดถึงเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง เป็นข้อมูลที่พบว่าเป็นการใช้ประโยค 3 ชนิด ได้แก่ ประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ซึ่งข้อมูลในกลุ่มนี้เป็น การใช้ทั้งคำกริยารับรู้ด้วยตา และคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง แต่เนื่องจากการที่คนตาบอดมีการรับรู้ด้วยการจับต้องทดแทนการรับรู้ด้วยตาอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องมากกว่าคำกริยารับรู้ด้วยตา

สำหรับข้อมูลการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง เป็นข้อมูลประโยคบอกเล่าที่มีปัจจัยที่กำหนดการใช้คำกริยานี้เพียงปัจจัยเดียว คือ ปัจจัยทางกายภาพของสิ่งที่อ้างอิง

การที่ยังไม่ได้เข้าไปมีประสบการณ์นั้น ส่งผลให้มีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาและคำกริยา
รับรู้ด้วยการจับต้อง ในบริบทที่มีลักษณะที่เหมือนกัน นั่นคือการใช้ภาษาในประโยคคำสั่ง
ประโยคปฏิเสธ และประโยคคำถาม

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า ความพิการทางตาของคนตาบอดไม่มี
ผลกระทบต่อการใช้ภาษา แต่ได้รับผลกระทบไม่มากนักซึ่งมีเหตุผลอธิบายได้ หรือกล่าว
อีกนัยหนึ่ง ก็คือ การใช้ภาษาของคนตาบอดนั้นมีส่วนที่ไม่ได้รับผลกระทบ และส่วนที่
ได้รับผลกระทบจากการมองไม่เห็นของพวกเขานี้

ส่วนที่ไม่ได้รับผลกระทบนั้นเนื่องมาจาก การที่รูปคำกริยารับรู้ด้วยตา^{นี้}ไม่ได้
ทำหน้าที่กริยาเช่น ไม่เห็น ที่ทำหน้าที่ช่วยกริยา หรือ ดู ที่ทำหน้าที่ขยายกริยา และ
เมื่อไม่ได้ทำหน้าที่กริยาก็จะทำให้ความหมายไม่ได้หมายถึงบอกรับรู้ด้วยตา ไม่เห็น จึง
ไม่ได้เกี่ยวกับการเห็น หรือ ดู ก็ไม่เกี่ยวกับการดู ในกรณีคนตาบอดจึงมีการใช้รูป
คำกริยารับรู้ด้วยตา^{นี้} เหมือนคนมองเห็น โดยที่การมองไม่เห็นไม่มีผลกระทบต่อการใช้
ภาษาของพวกเขา

อีกกรณีหนึ่งที่ไม่ได้รับผลกระทบจากความพิการทางตา คือ ความเป็นวลีตายตัว
(fixed phrases) ซึ่งเป็นกรณีที่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการใช้วลีตายตัว
อาจเป็นการใช้ภาษาตามสังคมของผู้ที่ใช้ภาษานั้น (social convention) โดยที่คน
ตาบอดไม่มีทางเลือกที่จะใช้คำอื่น ๆ แทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตา ซึ่งการวิจัยนี้ พบว่า
คนตาบอดมีการใช้ ดูก่อน ดูออก เห็นมา... เหมือนคนมองเห็น โดยไม่ได้ใช้คำอื่นแทนที่
ซึ่งเนื่องมาจากพวกเขาไม่มีทางเลือก ดังนั้นในกรณีนี้ ไม่ว่าผู้พูดจะมองเห็นหรือไม่
จึงไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ

กรณีที่เป็นการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตา^{นี้}ร่วมกับกรณที่เป็นสิ่งจับต้องไม่ได้ เป็นอีก
กรณีหนึ่งที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการมองไม่เห็นของคนตาบอด เช่น การใช้ ดูหนึ่ง
ดูโทรทัศน์ แม้ว่าพวกเขาจะต้องใช้ประสาทสัมผัสอื่นรับรู้สิ่งเหล่านี้แทนการรับรู้ด้วยตา
แต่ในการใช้ภาษาพวกเขาก็ยังคงใช้คำกริยารับรู้ด้วยตา^{นี้} เหมือนที่คนมองเห็นใช้กัน

ส่วนที่ได้รับผลกระทบจากการมองไม่เห็นของคนตาบอดจะเห็นได้ว่า เป็นปัจจัย
ลักษณะทางกายภาพของสิ่งที่อ้างอิงที่เป็นสิ่งที่จับต้องได้ ในกรณีที่เป็นการพูดถึง
ประสบการณ์ที่พวกเขาได้รับรู้ด้วยการจับต้องมาแล้ว กรณีดังกล่าวทำให้พวกเขาใช้คำ
กริยารับรู้ด้วยการจับต้องแทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตา เช่น การพูดถึงประสบการณ์ที่ตนเอง
เคยจับต้องนาฬิกาว่า เมื่อที่เราแอบความนาฬิกา หรือการพูดถึงประสบการณ์ที่มี
ผู้อื่นให้ตนเองได้จับต้องหนึ่งสัตว์ เขาก็ให้กล่าวหนึ่งสัตว์ ซึ่งสิ่งที่อ้างอิงเหล่านี้เป็น
สิ่งที่จับต้องได้ และในการรับรู้สิ่งเหล่านี้พวกเขาอาจได้รับรู้มาแล้วด้วยการจับต้องใน
การใช้ภาษาจึงทำให้พวกเขาเลือกใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องตามวิธีการรับรู้

แต่อย่างไรก็ดี การใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องจากปัจจัยที่ได้กล่าวถึงข้างต้น เป็นการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง ในกรณีที่มีการรับรู้ได้เกิดขึ้นแล้ว แต่ในกรณีที่การรับรู้ยังไม่ได้เกิดขึ้นจะพบว่า มีการใช้ทั้งคำกริยารับรู้ด้วยตาและคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง ได้แก่ การใช้ประโยคคำสั่ง เช่น ขอลูกบอลหน่อย ไป/ลูกบอล การใช้ประโยคปฏิเสธ เช่น ผมไม่เคยจับเครื่องบิน ผมไม่เห็นเครื่องบิน และ การใช้ประโยคคำถาม เธอจะดูรีเปล่า ใครอยากจับของเล่นบ้าง ประโยคทั้งสามชนิดนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดยังไม่ได้รับรู้สิ่งต่างๆ ที่อ้างถึง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคนตาบอดมีการใช้คำกริยาทั้งสองชนิดในบริบทเดียวกัน

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดูจากความสัมพันธ์ของเวลาในขณะที่พูดกับการเกิดการรับรู้ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า คนเรามีการใช้ ดู และ เห็น ที่แตกต่างกันโดยจะพบว่าจะมีการใช้ ดู เพื่อบอกการเข้าไปรับรู้ เนื่องจากพบว่ามีการใช้ ดู ในประโยคที่แสดงว่า ในขณะที่นั้นได้ผู้พูดได้พูดประโยคนี้แล้ว ต่อมาจึงได้เข้าไปรับรู้หรือเกิดการรับรู้ เช่น

ตัวอย่าง :

สถานการณ์ : A ขอลูกฟุตบอลที่ B กำลังเล่นอยู่

A : เออ เออ มาดู หน่อยสิ บอล

B : เซอร์รี่เปล่านั้นมันเป็นลูกบอลแบบไทย

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ในขณะที่พูดการรับรู้ลูกบอลยังไม่ได้เกิดขึ้นกับผู้พูด แต่ผู้พูดใช้คำกริยานี้เพื่อบอกว่า ตนเองต้องการจะเข้าไปรับรู้

หรือในกรณีที่เป็นการเล่าประสบการณ์ก็จะเป็นการแสดงว่า ในขณะที่นั้นผู้พูดยังไม่ได้รับรู้สิ่งนั้น แต่กำลังเข้าไปรับรู้สิ่งนั้นๆ เช่น

ตัวอย่าง :

สถานการณ์ : B เล่าประสบการณ์การไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าของตนเอง

A : ตามห้างก็มีทุกห้างนะแหละ

B : แล้วผมก็ขึ้นไปดูเอง แล้วก็ร้องเท้า อะไร อะไร ก็ไม่รู้

ส่วนการใช้ เห็น เป็นคำกริยาที่บอกการรับรู้ เพราะจากการดูความสัมพันธ์ของเวลาในขณะที่พูดกับการรับรู้พบว่า มีการใช้คำกริยานี้ในประโยคที่แสดงว่าการรับรู้เกิดขึ้นก่อนเวลาในขณะที่พูด

ตัวอย่าง :

สถานการณ์ : B เล่าประสบการณ์ของตนเองเวลาที่นั่งรถผ่านสนามบินคอนเมือง

ผู้วิจัย : แล้วเคยไปที่คอนเมืองมั๊ย

B : เคยนั่งรถผ่านบ่อย ตอนมากรุงเทพ

ผู้วิจัย : เทรล แล้วเห็นเครื่องบินมั๊ย

B : บางที่ก็เห็น บางที่ก็ไม่เห็น

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ก่อนเวลาในขณะที่ผู้คนที่ผู้พูดได้เคยเกิดการรับรู้เครื่องบินมาก่อนแล้ว ทั้งที่เป็นการรับรู้แล้วแล้วพบสิ่งนั้น และรับรู้แล้วแล้วไม่พบสิ่งนั้น

การใช้ มอง มีข้อที่น่าสังเกตว่าปรากฏในข้อมูลเพียง 2 ประโยค เป็นคำกริยาชนิดเดียวกันกับคำกริยา ดู แต่ทั้งสองประโยคไม่ปรากฏว่า มีการใช้คำกริยาเหล่านี้กับประธานที่อ้างถึงคนตาบอด โดยที่ประโยคหนึ่งเป็นการอ้างถึงการรับรู้ด้วยตาของคนมองเห็น

สถานการณ์ : A และ B คู่กันถึงเรื่องการรับประทานอาหาร

A : เล้ากินไก่คำเบ้อเรอเลยเน้อ อาจารย์สวีตน์เค้ามองอยู่เน้อ
พ่อเราบอก

B : ลือรู้ริเปล่า คนตาดีเขาป็นข้าวเหนียวเป็นคำๆ เล็กกะตัวเดียว
แล้วกินไม่อ้อมหรือ กะเล็กกะตัวเดียว

ส่วนอีกประโยคหนึ่งเป็นการอ้างถึงการรับรู้ด้วยตาของคนตาบอดเลื่อนกลาง

สถานการณ์ : A เล่นเกมกับ b ซึ่งเป็นคนตาบอดเลื่อนกลาง โดย A เป็นฝ่ายเอาเหรียญไปซ่อนให้ b หา

A : พี่ปอง เคียวเคียว เคียวผมจะหาที่ซ่อน แล้วพี่ปองทาสว่าอยู่ไหน

b : อืม

A : เคียวก่อนเน้า ผมจะไปตรงที่มีเก๊ะ จะหาเก๊ะซ่อน...

เปิดไม่ออก พี่ชาติ เปิดไม่ออก เก๊ะเปิดไม่ออก พี่ไม่มองนะ

และจากการวิเคราะห์ข้อมูลคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องเพื่อหาว่า คนตาบอดมีการใช้คำกริยาในแต่ละคำอย่างไร ปรากฏว่าผู้วิจัยไม่พบการใช้ที่เด่นชัด ส่วนการตรวจแบบทดสอบเพื่อหาว่า คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องแต่ละคำมีการแทนที่ ดู หรือ มอง หรือ เห็น อย่างไร ผลปรากฏว่า ความ คล่า จับ สามารถแทนที่ ดู ได้ทั้งสามคำ ซึ่งอาจเนื่องมาจากคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องสามคำนี้ เป็นคำกริยาแสดงอาการ และเป็นคำกริยาที่บอกการเข้าไปรับรู้เช่นเดียวกับ ดู

ส่วนการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องแทนที่ เห็น พบว่า คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องทั้งสามคำสามารถแทนที่ เห็น ได้ แต่การแทนที่ เห็น ผู้วิจัยพบว่าการแทนที่ที่ต่างจากการแทนที่ ดู ซึ่งอาจเนื่องจาก ชนิดของคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องและการสัมพันธ์รวมทั้งความหมายมีความแตกต่างจาก ดู จากข้อมูลผู้วิจัยพบว่า การแทนที่ เห็น จำแนกออกได้เป็น 2 วิธี

โดยวิธีแรกเป็นการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องกับคำแสดงการณลักษณะ (aspect marker) คำแสดงการณลักษณะที่ปรากฏในข้อมูลได้แก่ เคย...แล้ว ทั้งสองคำนี้มาจากงานของ Boonyapatipark (1983) ได้อธิบายเกี่ยวกับ เคย ว่าเป็นคำแสดงการณลักษณะชนิดแสดงประสบการณ์ (experiential marker) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์นั้นเคยเกิดขึ้นมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งครั้ง หรือเคยเกิดมาแล้วในอดีต และไม่เกิดขึ้นในปัจจุบันอีก หรือเกิดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ที่สำคัญความหมายไม่ได้ขึ้นอยู่กับปรากฏของ เคย แต่ขึ้นอยู่กับชนิดของคำกริยา และคำขยายกริยาที่ปรากฏด้วย ส่วน แล้ว เป็นคำแสดงการณลักษณะชนิดแสดงความสมบูรณ์ (perfective marker) ที่แสดงการเกิดขึ้นของจุดสำคัญของการกระทำ หรือจุดสำคัญของสถานการณ์ได้ถึงมาถึแล้ว ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นจุดที่สมบูรณ์ นั่นคือ แล้ว เป็นคำที่แสดงการเปลี่ยนแปลงไปสู่สถานการณ์ใหม่ในเวลาที่ยังไม่ถึง ซึ่งการใช้รูปการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective) สถานการณ์จะถูกรวมกันเป็น 1 สถานการณ์ นอกจากนั้น แล้ว จะแสดงสถานการณ์ที่ยังไม่ถึงไปสู่ความใหม่ หรือทำให้มีสถานการณ์ใหม่เกิดขึ้น ส่วนการปรากฏร่วมกันของ เคย...แล้ว Boonyapatipark (1983) กล่าวแต่เพียงว่าเป็นการเน้นการแสดงการเกิดขึ้นของประสบการณ์ การปรากฏของคำแสดงการณลักษณะทั้งสอง โดยเฉพาะ แล้ว จึงเป็นการแสดงความหมายของคำกริยา ความ กล้า จับ ที่บอกการเข้าไปรับรู้ นั่นคือ การรับรู้ที่ได้อุบัติขึ้นแล้ว ส่วน เคย เป็นคำแสดงการณลักษณะที่แสดงประสบการณ์ของการรับรู้ที่ได้อุบัติขึ้นแล้ว ซึ่งเป็นความหมายที่ใกล้เคียงกับความหมาย เห็น ซึ่งเป็นคำกริยาที่บอกการรับรู้ที่ได้อุบัติขึ้นแล้ว หรือบอกประสบการณ์การรับรู้ จึงทำให้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องสามารถแทนที่ เห็น ได้

ตัวอย่าง :

สถานการณ์ : A เล่าให้ B ฟังว่าตนเองเคยจับต้องเครื่องเล่น เทปซึ่งมีลักษณะคล้ายกันกับที่ ตนเองจับต้องในขณะนี้

A : อู๋ คล้ายของนี้ เราเคยจับแล้ว แต่ไม่คล้ายของเรา แต่เราเคยเอาเทปมานั่งด้วยนะ

B : ชาวอเบาที่จริงนะ

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดบอกกับผู้ฟังว่าตนเองเคยมีประสบการณ์ในการรับรู้เครื่องเล่น เทปมาแล้ว ซึ่งจากแบบทดสอบคนมองเห็นทั้ง 3 คนเลือกใช้ เห็น ตามปัจจัยการรับรู้ที่ตนเองสามารถรับรู้ด้วยตา ในขณะที่คนตาบอดใช้ จับ ตามปัจจัยการรับรู้ของตนเองที่ใช้การจับต้องในการรับรู้

อีกวิธีหนึ่งเป็นการใช้คำกริยาเรียง ความ เจอ ซึ่งคำกริยาเรียง ความ เจอ เป็นคำกริยาที่แตกต่างจากคำกริยาเรียงคำอื่นๆ กล่าวคือ คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องที่ปรากฏคำกริยาเรียงอื่นๆ จะมีการแทนที่เฉพาะตำแหน่งที่คำกริยารับรู้ด้วยตาปรากฏใน

คำกริยาเรียงใหม่ๆ เช่น ความหา แทนที่ มองหา แอบความ แทนที่ แอบดู ซึ่ง จะเห็นได้ว่า เมื่อคำกริยารับรู้ด้วยตาปรากฏในกริยาลี 1 หรือกริยาลี 2 คำกริยา รับรู้ด้วยการจับต้องก็จะแทนที่ในตำแหน่งนั้นๆ แต่ ความเจอ เป็นคำกริยาเรียงที่ไม่ได้ แทนที่คำกริยาเรียงด้วยตนเอง แต่ปรากฏว่าคำกริยานี้แทนที่ เห็น ซึ่งแสดงว่า การ เป็นคำกริยาชนิดใดนั้นยังไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ แต่ปัจจัยสำคัญอาจอยู่ที่ความหมาย เนื่อง จากคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง เป็นคำกริยาที่ต่างชนิดกับ เห็น ความหมายของคำ กริยาทั้งสองจึงแตกต่างกันด้วย ดังนั้นการใช้คำกริยาเรียงจึงอาจเป็นทางเลือกหนึ่ง ที่ทำให้ผู้พูดสามารถบอกผู้อื่นว่า ตนเองได้เกิดการรับรู้แล้ว เช่นเดียวกับที่คนมองเห็นบอก การรับรู้ของตนเอง เพราะถ้าหากพิจารณาจากความหมายของ เจอ ซึ่งเป็นคำที่ ปรากฏร่วมกับ ความ จะพบว่า เจอ เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึก (ตามงานของภาณุ สิงกะวาร์ (2527)) หรือ คำกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง (ตามงานของ Chafe (1967)) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันกับ เห็น การใช้ ความเจอ จึงเป็นการบอกการรับรู้ที่ ได้เกิดขึ้นแล้วด้วยการเข้าไปรับรู้ด้วยการจับต้อง ซึ่งเป็นการใช้คำกริยาตามปัจจัยการ รับรู้ ในขณะที่คนมองเห็นใช้ เห็น เพื่อบอกการรับรู้ที่เกิดขึ้นแล้วด้วยตา ตามปัจจัยการ รับรู้ที่ตนเอง

สถานการณ์ : A เล่าให้ B ฟังว่าตนเองบังเอิญได้จับ ต้องเครื่อง เล่นเทป เครื่องหนึ่งเข้า

A : ก็ชาวอเบาท์จริงนะสิ ใครบอกไม่ใช่ ชาวอเบาท์ละ

B : เคียวเด็กโตไม่อ๊อบเธอพี่

A : เอ๊ยไม่ใช่ของเรา เอ๊ย เอ๊ย เอ๊ย เขาเปิดฟังอยู่นะ เอ๊ย เอ๊ย เอ๊ย เธอเขาเปิดฟังอยู่นะ เอ๊ย เอ๊ย แบบ เราความเจอนะ

สถานการณ์ : A กำลังค้นหาเครื่องเล่นเทปในกระเป๋ า แต่กลับพบเทปคาสเซต

A : เคียวเราความหาชาวเบาท์ก่อน

B : ใฝ่มี๊

A : อ้า จริงด้วยแหละ เจอกระเป๋ าแล้ว

A : อ้า เราความเจอแล้ว

B : เจออะไรวะ

A : กลับ กลับ

ส่วนการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องแทนที่ มอง จากการทดสอบพบว่ามี การใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง แทนที่ มอง เพียง 2 ประโยค ซึ่งทั้งสองประโยค

เป็นการใช้ ความหา แทนที่ มองหา ซึ่งจากการจำแนกชนิดของคำกริยาและการกสัมพันธ์รวมทั้งความหมายซึ่งหมายถึงการบอกการเข้าไปรับรู้ จะพบว่า มอง เป็นคำกริยาที่จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับ ดู แต่จากการที่ มอง ไม่ปรากฏกับนามวลที่อ้างถึงคนตาบอด และคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องแทนที่ มอง เพียงสองประโยคดังกล่าว แสดงว่าระหว่าง ดู และ มอง อาจมีความแตกต่างทางอรรถศาสตร์บางประการที่ทำให้มีที่ลว่ากิดในการแทนที่

สถานการณ์ : A บอกกับ B ว่าตนเองต้องการหาเครื่องเล่นเทป

A : เดี๋ยวเราความหาชาวอเบาที่ก่อน

B : ไช้มีย

A : อ้า จริงด้วยแหละ เจอกระเป๋าแล้ว

สถานการณ์ : A และ B กำลังค้นหาของในกระเป๋าของผู้วิจัย แต่ B ห้าม A ไม่ให้ค้นหาของในกระเป๋านั้น

A : ไทน

B : อื้อย เจอสายแล้วศักดิ์ นี่ไงสายมัน เขี่ย เขี่ย อย่าความ
เดี๋ยวสายขาด

B : อื้อย อย่า อื้อย อย่าความหาอะไร

ผลการวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาของคนตาบอดในส่วนหนึ่ง เป็นเรื่องของการใช้ภาษาซึ่งเป็นการใช้ภาษาตามสังคมที่ทำให้พวกเขาไม่มีทางเลือกที่จะใช้คำกริยาอื่น อีกส่วนหนึ่งเป็นการใช้ภาษาเพื่อบอกการรับรู้ซึ่งในส่วนนี้เป็นส่วนที่ได้รับผลกระทบจากการมองไม่เห็นของคนตาบอดซึ่งทำให้พวกเขาใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องแทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตา แต่ผลกระทบนี้ก็ไม่ได้ทำให้พวกเขาใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องทุกครั้งไป เพราะยังขึ้นอยู่กับบริบทถึงเหตุการณ์นั้นๆ ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดการรับรู้แล้วหรือยัง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็น ปัจจัยสำคัญที่กำหนดการใช้ภาษาของคนตาบอด 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางภาษา ปัจจัยทางประสบการณ์การรับรู้ที่เกิดขึ้นแล้ว (realis) และปัจจัยทางประสบการณ์การรับรู้ที่ยังไม่เกิดจริง (irrealis)

ปัจจัยทางภาษา แสดงให้เห็นถึง ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ และการเป็นวลีตายตัวของคำกริยารับรู้ด้วยตา ที่ทำให้คำกริยารับรู้ด้วยตามีความหมายที่จางลง (semantic bleaching) กล่าวคือ ดู ที่เป็นคำหลังกริยา ไม่เห็น ที่เป็นคำช่วย

หน้ากริยาหรือ ก่อน ที่เป็นส่วนวน ก็จะไม่ได้อธิบายถึงการรับรู้ด้วยตา คนตาบอดจึงมีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาในกรณีนี้เหมือนคนมองเห็น นั่นคือ ความพิการทางตาของคนตาบอดไม่มีผลกระทบต่อการใช้ภาษา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คุณสมบัติทางภาษามีอิทธิพลสูงกว่าความพิการทางตาของคนตาบอด จึงทำให้พวกเขาไม่มีทางเลือกที่จะใช้คำกริยาอื่นๆ แทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตา

ปัจจัยทางประสบการณ์การรับรู้ที่เกิดขึ้นแล้ว (realis) เป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของคนตาบอด กล่าวคือ ผลจากการที่พวกเขาใช้การจับต้องทดแทนการรับรู้ด้วยตา เมื่ออ้างถึงเหตุการณ์การที่พวกเขาเข้าไปรับรู้สิ่งที่จะต้องได้ด้วยการจับต้อง พวกเขาจะใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง แต่ถ้าเหตุการณ์นั้นพวกเขาเข้าไปรับรู้ด้วยการไม่ได้จับต้อง พวกเขาจะใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาเหมือนกับคนอื่นๆ ใช้ ในกรณีนี้จะเห็นว่า การใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาของคนตาบอดได้รับผลกระทบจากความพิการทางตา นั่นก็แสดงว่า คุณสมบัติทางกายภาพมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาจึงทำให้ พวกเขาสามารถใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องแทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตา

ปัจจัยที่สาม เป็นปัจจัยทางประสบการณ์การรับรู้ที่ยังไม่เกิดจริง (irrealis) เป็นปัจจัยที่น่าสนใจ เนื่องจากการที่คนตาบอดยังไม่ได้รับรู้สิ่งต่างๆ จึงอาจทำให้พวกเขาไม่สามารถบอกได้ว่าพวกเขาจะรับรู้สิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีใด ในการพูดถึงเหตุการณ์ดังกล่าวจึงทำให้พวกเขามีการใช้ทั้งคำกริยารับรู้ด้วยตา และคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง แต่จากข้อมูลจะพบว่า พวกเขามีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องมากกว่าคำกริยารับรู้ด้วยตาถึงอีกหนึ่งเท่าตัว ซึ่งการที่พวกเขาใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องมากกว่าคำกริยารับรู้ด้วยตาดังกล่าว อาจมีสาเหตุมาจากวิธีการในการรับรู้ที่พวกเขาใช้การจับต้องทดแทนการรับรู้ด้วยตาจึงส่งผลต่อการใช้คำกริยาดังกล่าว

อีกสาเหตุหนึ่งที่น่าจะใช้เป็นคำอธิบายได้ ในกรณีที่คนตาบอดมีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาเช่นเดียวกับคนมองเห็น อาจเนื่องมาจากคนตาบอดเหล่านี้อยู่ในสังคมของคนมองเห็น ทั้งที่เป็นสมาชิกในครอบครัว อาจารย์ในโรงเรียน และคนอื่นๆ ก็ย่อมจะมีการติดต่อสื่อสารและการเรียนรู้ทางภาษา ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัยจะพบว่าในการพูดคุยของคนมองเห็นกับคนตาบอดภายในโรงเรียน ก็ยังคงมีการถามถึงการมองเห็นกับคนตาบอดเป็นปกติ เช่น ถามถึงนักเรียนที่ชื่อเบิร์ดว่า "เห็นเบิร์ดบ้างรึเปล่า" หรือ "ใครเห็นเบิร์ดบ้าง" ซึ่งคนตาบอดก็จะตอบทันทีว่า "ผมเห็นครับ" ซึ่งเป็นคำถาม-ตอบตามปกติ ที่ถามด้วยคำกริยาใดก็จะตอบด้วยคำกริยานั้น และอีกปัจจัยหนึ่งที่น่าจะมีผลต่อการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาของคนตาบอด ก็คือ การเรียนการสอนของทางโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้เคยสัมภาษณ์อาจารย์ของโรงเรียนแห่งนี้ พบว่า การใช้ภาษาให้ "ถูกต้อง" เป็นเรื่องสำคัญกว่าการใช้ภาษาให้ "เหมาะสม" เช่น นักเรียนไม่ควรใช้ "ฟังหนึ่ง" แต่ควรจะใช้ "ดูหนึ่ง" จึงจะถูกต้อง

นอกจากนี้ จากการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าความบกพร่องทางตามีผลกระทบบ่อยบ้างในแง่ของการสื่อสาร เช่น การผลัดกันพูด (turn taking) การให้การจับต้องประกอบกรพูดเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ

การผลัดกันพูดของคนตาบอด ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่ามีความแตกต่างจากคนมองเห็นอยู่บ้าง เมื่อมีผู้สนทนามากกว่าสองคน คนตาบอดมักจะขอให้ผู้พูดทวนประโยคเดิมอีกครั้งหนึ่ง เช่น "อะไรนะ" "ว่ายังไงนะ" "พูดอีกทีซิ" หรือ นั่งเงยบ หรือ ตอบไม่ตรงคำถาม บ่อยครั้ง ซึ่งอาจเนื่องมาจากการมองไม่เห็น จึงทำให้พวกเขาไม่แน่ใจหรือจับใจความไม่ทันจึงไม่ทราบว่านี่คือ ผลัดของตนเอง หรือผู้พูดต้องเปลี่ยนจากการใช้สรรพนาม เมื่อผู้ฟังไม่ตอบรับคำพูดของตนเอง มาเป็นการเรียกชื่อของผู้สนทนา เช่น ต้องการให้เบิร์ตฟังเรื่องของตนเองกำลังจะพูด แต่การเรียกโดยใช้สรรพนามไม่ได้ทำให้เบิร์ตตอบรับคำพูดของตนเอง จึงต้องเปลี่ยนมาเป็นการเรียกชื่อแทน เช่น "เฮอ เฮอ เฮอ...เบิร์ต" หรือ ผู้พูดมักจะกล่าวหรือถามประโยคเดิมซ้ำๆ ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้พูดไม่เห็นว่ามีผู้ฟังกำลังฟัง หรือสนใจเรื่องของตนเองกำลังพูดอยู่หรือไม่

การใช้การจับต้องประกอบกรพูด เมื่อพูดถึงความสูงหรือตำแหน่งต่างๆ ผู้พูดต้องใช้การจับต้องเข้าช่วยเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องของตนเองกำลังพูด เช่น ผู้พูดเล่าว่าตนเองเคยเดินลงไปบนน้ำทะเลลึกถึงเอวของตนเอง เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ ทั้งผู้พูดและผู้ฟังจะต้องยืนขึ้นและผู้พูดจะจับมือของผู้ฟังมาสัมผัสที่เอวของตนเอง ซึ่งถ้าหากเป็นคนมองเห็นวิธีการดังกล่าวก็คงไม่มีความจำเป็น

ผลกระทบในด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการสื่อสาร ก็ได้แก่ผลกระทบต่อจิตใจของคนตาบอดซึ่งทำให้พวกเขาหลีกเลี่ยงที่จะใช้คำกริยารับรู้ด้วยตา เมื่ออยู่ต่อหน้าคนมองเห็น ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ระหว่างคนตาบอดในวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่หรือวัยรุ่น คนตาบอดวัยผู้ใหญ่หรือวัยรุ่นจะมีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตามากกว่าคนตาบอดวัยเด็ก แต่ถ้าหากผู้ใหญ่หรือวัยรุ่นตาบอดเหล่านั้นทราบว่าผู้ฟังเป็นคนมองเห็น พวกเขาจะหลีกเลี่ยงการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาโดยใช้คำกริยาอื่นๆ มาแทน หรือพูดเสียงเบาลงในขณะที่เด็กตาบอดก็ยังคงใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาเป็นปกติ เช่น ถ้าผู้ใหญ่หรือวัยรุ่นตาบอดถูกถามว่า "เห็นเบิร์ตมั้ย" คำตอบที่ได้ตามปกติควรจะเป็น "เห็น" หรือ "ไม่เห็น" แต่คนตาบอดกลุ่มนี้จะเลี่ยงมาใช้คำว่า "เจอ" แทน หรือจากข้อมูลจะพบว่า คนตาบอดมีการเปลี่ยนคำพูดใหม่ เช่น เมื่อคนตาบอดถูกถามถึงวิธีที่จะทราบได้อย่างไรว่าฝนจะหยุดตกเมื่อใด เขาจะตอบว่า "ผมก็เดินออกมาดู เอ๊ย เดินออกมาสังเกตด้วยว่าฝนหยุดหรือไม่หยุด" จะเห็นว่าผู้พูดจะแก้ตัวว่าเขาใช้สังเกตไม่ได้ใช้ ดู หรือการใช้ "ฟังหนึ่ง" แทน "ดูหนึ่ง" ก็จะทำให้เห็นว่า เป็นความพยายามที่หลีกเลี่ยงการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาโดยใช้คำกริยาตามวิธีการรับรู้ของตนเองเข้ามาแทน

นอกจากการหลีกเลี่ยงการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาดังกล่าวแล้ว เรื่องสี ซึ่งเป็นสิ่งที่คนตาบอดสามารถรับรู้ได้โดยผู้อื่นแล้วให้ฟังซึ่งเป็นประสบการณ์ทางอ้อม ก็เป็นเรื่อง

ที่ผู้ใหญ่หรือวัยรุ่นคนตาบอดรู้สึกผิดที่จะอ้างถึง เพราะพวกเขาอาจจะคิดว่าจำจากคนอื่นแล้ว ให้ฟังเช่น การพูดถึงผู้หญิงผิวขาว หรือไม้เท้าขาว

ในกรณีของคนตาบอดที่เป็นผู้ใหญ่ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าคนกลุ่มนี้มีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตามากกว่าคนตาบอดที่เป็นเด็ก โดยในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นก่อนเริ่มโครงการ ได้เก็บข้อมูลจากคนตาบอดที่เป็นผู้ใหญ่ และได้ข้อมูล เช่น

การเล่าเรื่องการไปเที่ยวของในซูเปอร์มาเก็ต

"เมื่อวันก่อนไปเที่ยวในซูเปอร์มาเก็ต"

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคน

"เราต้องพูดด้วยว่ามันเป็นคนยังไง"

"มีมนุษย์คนไหนไม่เห็นแก่ตัวบ้าง"

การเล่นหยอกล้อซกค้อยกัน แล้วอีกฝ่ายแกล้งไม่ขยับเขยื้อนตัว

"อูชิ คุรุตายรัยง"

การช่วยกันแก้สายไฟที่พันกัน

"แล้วจะไปตามสายไฟ"

จากการสังเกตของผู้วิจัยเห็นว่า คนตาบอดที่เป็นผู้ใหญ่จะใช้คำกริยารับรู้ด้วยตามากขึ้น แต่ถ้าเขาทราบว่าคนที่คุยอยู่กับเขาเป็นคนมองเห็น เขาจะหันกลับไปใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้อง เพราะรู้สึกอายที่เป็นคนตาบอดแล้วใช้คำกริยา ดู หรือ เห็น ซึ่งการที่คนตาบอดที่เป็นผู้ใหญ่มีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องน้อยลง แสดงว่าลักษณะเด่น (marked) ในการใช้ภาษาของเขาเริ่มลดลง ซึ่งอาจมีเหตุผลมาจากการเรียนในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามการใช้ภาษาของคนมองเห็น หรือรวมทั้งการที่อยู่ในสังคมของคนมองเห็น ซึ่งคนรอบข้างไม่มีใครใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องจึงอาจทำให้พวกเขาเรียนรู้การใช้ภาษาเหล่านั้นโดยไม่รู้ตัว

แม้ว่าในบางกรณีคนตาบอดจะมีทางเลือกมากกว่าคนมองเห็น หรือมีการนำคำกริยาอื่นมาใช้แทนที่เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำกริยารับรู้ด้วยตา อย่างไรก็ตามพวกเขาก็ยังคงมีความจำเป็นจะต้องใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาเพื่อสื่อสารตามความหมายที่ต้องการ เพราะในภาษาคงจะไม่มีคำใดที่มีคุณสมบัติเท่ากันทุกประการที่สามารถนำมาแทนกันได้ทั้งหมด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ พวกเขาไม่มีทางเลือกที่จะไม่ใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาเพราะในภาษาไม่มีคำกริยาสำหรับให้คนตาบอดเลือกใช้โดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้มีข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป ดังนี้

1. ขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้จำกัดเฉพาะภาษาพูด จึงควรมีการศึกษาภาษาเขียนของคนตาบอดที่มีความแตกต่างไปจากภาษาพูด หรือมีการใช้คำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องแทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตาหรือไม่

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการผลัดกันพูด (turn taking) ในการสนทนาระหว่างคนตาบอด กับการสนทนาระหว่างคนมองเห็น เพื่อศึกษาว่าการใช้สายตาเป็นปัจจัยหนึ่งในการผลัดกันพูด ซึ่งทำให้คนตาบอดน่าจะมีควมถนัดในการขอให้ผู้พูดพูดทวนประโยคเดิมมากกว่าคนมองเห็น และในการสนทนาระหว่างคนตาบอดยังมีจำนวนผู้สนทนามากขึ้นก็จะทำให้มีความถนัดในการขอให้พูดทวนประโยคเดิมมากขึ้น .

3. ปัจจัยทางด้านอายุมีผลต่อการเลือกใช้คำกริยารับรู้ด้วยตาระหว่างผู้ใหญ่ ตาบอดกับเด็กตาบอดหรือไม่ เพราะอาจเป็นไปได้ว่าผู้ใหญ่ตาบอดน่าจะมีการเลือกใช้คำกริยารับรู้ด้วยตา มากกว่าเด็กตาบอดเนื่องจากการเรียนรู้การใช้ภาษาในสังคมมากขึ้น

4. ผู้ใหญ่ตาบอดมักจะใช้คำกริยา เจอ แทนคำกริยารับรู้ด้วยตา แต่คำกริยาดังกล่าวไม่อาจแทนได้ทุกครั้ง จึงควรจะได้มีการศึกษาคุณสมบัติของคำกริยา เจอ ว่ามีกรณีใดบ้างที่สามารถแทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตาได้ และกรณีใดที่แทนที่ไม่ได้

5. การมองไม่เห็นของคนตาบอดไม่ทำให้เกิดผลกระทบในบางกรณี และทำให้เกิดผลกระทบในบางกรณี โดยทำให้เกิดการนำคำกริยารับรู้ด้วยการจับต้องมาแทนที่คำกริยารับรู้ด้วยตาตามวิธีการรับรู้ ดังนั้น การไม่ได้ยินของคนหูหนวกจะทำให้เกิดผลกระทบและมีการนำคำกริยาอื่นมาแทนหรือไม่ และอย่างไร